

Bruselj, 17. januar 2023
(OR. en)

5124/23

ECOFIN 19
UEM 13
SOC 7
EMPL 6

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 5038/23

Zadeva: Poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023
Sklepi Sveta (17. januar 2023)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, ki jih je Svet za ekonomske in finančne zadeve odobril 17. januarja 2023.

POROČILO O MEHANIZMU OPOZARJANJA ZA LETO 2023

– Sklepi Sveta ECOFIN –

Svet (ECOFIN):

1. UGOTAVLJA, da je gospodarstvo EU v letih 2021 in 2022 še naprej močno okrevalo po pandemiji zaradi hitrega ukrepanja politike na nacionalni ravni, ravni EU in ravni euroobmočja ter kljub gospodarskim učinkom ruske vojne agresije v Ukrajini, s čimer se je izognilo najbolj neugodnim scenarijem. Vendar v ospredje prihajajo pritiski zaradi visokih cen energije, erozija kupne moči gospodinjestev, šibkejša zunanje okolje in zaostreni pogoji financiranja, gospodarska aktivnost pa se ob prehodu v leto 2023 upočasnjuje. PRIZNAVA, da trg dela ostaja odporen. PRIZNAVA, da so negotovosti velike, zlasti v zvezi z nadaljevanjem energetske krize. POUDARJA, da vse slabše gospodarske razmere povečujejo ranljivosti in tveganja, povezana z makroekonomskimi neravnotežji, vključno z morebitnimi novimi neravnotežji.
2. POUDARJA, da je za splošno uspešnost euroobmočja in EU potrebno nadaljnje tesno usklajevanje odzivov politik, da bi ublažili vpliv visokih cen energije. IZPOSTAVLJA, da lahko neusklajeni ukrepi povzročijo prelivanja med državami članicami, zlasti za euroobmočje, in bi lahko ogrozili enake konkurenčne pogoje, povzročili večje razlike in povečali heterogene posledice energetske krize.
3. POUDARJA pomen stalnega izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji pri zgodnjem odkrivanju, preprečevanju in odpravljanju neravnotežij, ki ovirajo pravilno delovanje gospodarstev držav članic, ekonomske in monetarne unije oziroma gospodarstva Evropske unije kot celote. POZDRAVLJA poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, s katerim se začne dvanaesti letni krog postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

4. NA SPLOŠNO SOGLAŠA z oceno, podano v poročilu o mehanizmu opozarjanja glede gibanja makroekonomskih neravnotežij v EU in v euroobmočju ter glede novih tveganj. POZDRAVLJA dejstvo, da se je pred poslabšanjem gospodarskih razmer v številnih državah članicah ponovno začelo zmanjševanje zasebnega in javnega dolga z visokih ravni, potem ko je pandemija prekinila prilagajanje in povečala deleže dolga, ter UGOTAVLJA, da naj bi nominalna rast BDP prispevala k zmanjšanju deležev dolga v letih 2022 in 2023. PRIZNAVA, da se pričakuje, da bodo hitro spreminjajoče se gospodarsko okolje in strožji pogoji financiranja dodatno obremenili zasebni in javni dolg.
5. UGOTAVLJA, da so se v letu 2021 tekoči računi večine držav članic približali svojim stanjem pred pandemijo COVID-19, kar se je odražalo tudi v povečanju presežka na tekočem računu euroobmočja. IZPOSTAVLJA, da so se v letu 2022 saldi tekočega računa, vključno s presežkom na tekočem računu euroobmočja, močno zmanjšali, predvsem zaradi visokih cen energije. POZDRAVLJA pričakovano vrnitev simetrične prilagoditve zunanjih položajev v euroobmočju. JE SEZNANJEN, da se stroški dela na enoto v nekaterih državah članicah s presežki na tekočem računu močno povečujejo.
6. UGOTAVLJA, da se je rast plač v letu 2022 pospešila, produktivnost pa ne, kar je še povečalo pritiske na stroškovno konkurenčnost. PRIZNAVA, da se realni razpoložljivi dohodek gospodinjstev zaradi visoke inflacije zmanjšuje. UGOTAVLJA, da se lahko v nekaterih državah članicah pojavijo sekundarni učinki. PRIZNAVA, da so stopnje inflacije visoke in se med državami članicami močno razlikujejo, kar bi lahko neenakomerno vplivalo na realne efektivne menjalne tečaje ter s tem vplivalo na konkurenčnost, zlasti v euroobmočju.
7. JE SEZNANJEN z nadaljnjim zmanjševanjem obsega slabih posojil in okrevanjem dobičkonosnosti bank, vendar PRIZNAVA, da bi lahko poslabšanje gospodarskih razmer negativno vplivalo na kakovost sredstev in dobičkonosnost bank. UGOTAVLJA, da so se cene stanovanj v nekaterih državah članicah v letu 2021 in na začetku leta 2022 še povečale in da se bodo po pričakovanjih umirile s povečanjem obrestnih mer in zmanjšanim realnim razpoložljivim dohodkom gospodinjstev; PRIZNAVA, da to umirjanje poteka v številnih državah EU, vendar ne v vseh. PRIZNAVA, da naraščajoče obrestne mere vplivajo na sposobnost gospodinjstev, da poravnajo hipotekarna plačila.

8. POZDRAVLJA visokokakovostno analizo v poročilu o mehanizmu opozarjanja, vključno s poudarkom na v prihodnost usmerjeni oceni možnega razvoja tveganj za makroekonomsko stabilnost. UGOTAVLJA, da se je v poročilu povečala prepoznavnost razsežnosti EU in euroobmočja.
9. JE SEZNANJEN z namero Komisije, da izvede poglobljene preglede za deset držav članic, ki so se v letu 2022 soočale z neravnotežji ali čezmernimi neravnotežji, in za nadaljnjih sedem držav članic s posebnim tveganjem za nastanek novih neravnotežij. POZDRAVLJA načrtovano pripravo poglobljenih tematskih ocen gibanj na stanovanjskem trgu, dinamike konkurenčnosti ter zunanje vzdržnosti in ravnotežij, ki bi morale biti podlaga za pripravo poglobljenih pregledov za posamezne države.
10. POUDARJA pomen postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji pri usklajevanju ekonomskih politik EU in POUDARJA, da je treba zagotoviti preglednost in večstranski nadzor. POZIVA k natančnemu spremljanju obstoječih in morebitnih nastajajočih neravnotežij ter pravočasnemu odzivu politik, vključno z izvajanjem ustreznih reform, kot je priporočeno v priporočilih za posamezne države v okviru evropskega semestra in kot je vključeno v načrte za okrevanje in odpornost. POUDARJA, da preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij krepi sposobnost držav članic, da se odzovejo na šoke, in podpira ekonomsko konvergenco. POUDARJA, da zmanjšanje vseh neravnotežij prinaša pozitivne učinke prelivanja v euroobmočju in EU.
11. UGOTAVLJA, da je poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023 skladno s predlogom Komisije o prihodnosti nadzora makroekonomskih neravnotežij, predstavljenim v okviru pregleda ekonomskega upravljanja EU, zlasti z močnejšo preventivno vlogo postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji v okolju, za katerega so značilna nova tveganja. POUDARJA, da je potreben temeljit in hiter razmislek o gospodarskem upravljanju, vključno s postopkom v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji in njegovimi povezavami z drugimi ustreznimi sklopi nadzora EU.